इतइति ॥ आगतामितिशेषः ॥ तदेवस्पष्टयति ॥ इतश्चेतश्चेति ॥ ४२ ॥ रम्येयमशोकवनिका दुरात्मनोरावणस्यैव दृढं ध्रुवं राक्षसांतरस्यैवंविधतदसंभवात् ॥ ४३ ॥ नलिनी चेयं रम्या सा च राजमहिषीत्वाद्रम्यप्रिया अतएवेमां नलिनीं नूनमेष्यति ॥४४॥ अरामा रामवियुक्ता ॥ राजमहिषीत्वादेव उद्यानवनसंचारकुशला ॥४५॥ अयमेवार्थ आदरेण बुद्धिस्थैर्यार्थं त्रिरावर्त्यते अथवेति सर्वथेत्यर्थः ॥ नतु पक्षांतरमिदं तत्त्वासंभवात्॥ ४६॥अशोकवनिकांतःशिंशपाप्रदेशे सीतायाआगमने हेत्वंतरमुन्नयति॥४७॥

इतोद्रक्ष्यामिवैदेहींरामदर्शनलालसां॥इतश्चेतश्चदुःखार्तांसंपतंतींयदृच्छया॥४२॥ अशोकवनिकाचेयंदृढंरम्यादुरात्मनः॥ चंदनैश्चंपकैश्चापिबकुलैश्चविभूषिता॥ ४३॥इयंचनलिनीरम्याद्विजसंघनिषेविता॥इमांसाराजमहिषीनूनमेष्यतिजानकी॥ ४४॥सा रामाराजमहिषीराघवस्यप्रियासदा॥वनसंचारकुशलाध्रुवमेष्यतिजानकी ॥ ४५॥ अथवामृगशावाक्षीवनस्यास्यविचक्षणा॥ वनमेष्यतिसाद्येहरामचिंतासुकर्शिता॥४६॥रामशोकाभिसंतप्तासादेवीवामलोचना॥वनवासरतानित्यमेष्यतेवनचारिणी॥४७॥ वनेचराणांसततंनूनंस्पृहयतेपुरा॥रामस्यदयिताचार्याजनकस्यसुतासती ॥ ४८॥ संध्याकालमनाःश्यामाध्रुवमेष्यतिजानकी ॥ नदींचेमांशुभजलांसंध्यार्थेवरवर्णिनी॥४९॥ तस्याश्चाप्यनुरूपेयमशोकवनिकाशुभा ॥ शुभायाःपार्थिवेंद्रस्यपत्नीरामस्यसंमता॥५०॥यदिजीवतिसादेवीताराधिपनिभानना॥आगमिष्यतिसावश्यमिमांशीतजलांनदीं॥५१॥

वनेचराणामिति ॥ मृगपक्ष्यादीनामित्यर्थः ॥ ४८॥ संध्या दिनराञ्योः संधिरूपानुष्ठानकालोयस्यकर्मणस्तत्र मनोयस्याःसा ॥ तथा संध्यार्थे संध्याकालक्रियमाणस्नानाद्यर्थे पूर्ववदेवात्रापि उक्तस्यैवार्थस्यावृत्तिः ॥ रात्रिशेषे हनुमतोऽस्यवचसःप्रवृत्तेःसंध्याशब्देनात्र प्रातःकालोविवक्षितः ॥ तत्र कर्तव्यस्नानादौ चास्त्येव स्त्रीणामप्यधिकारइति कथंस्त्रीणां संध्यावंदनमिति परास्तं वेदितव्यं॥ किंच सम्यग्भगवत्ध्यानस्यैव संध्यापदार्थत्वेनास्त्येव तत्रस्त्रियाअधिकारः॥गायत्रीमंत्रेण तदर्थस्मरणपूर्वकध्यानेतु द्विजस्यैवाधिकारइत्यन्यत्॥४९॥ या रामस्य पत्नी संमता च पतिव्रतेतिसर्वजनस्य ॥ तस्याः शुभायाः इयंनदी अशोकवनिका च अनुरूपा योग्या ॥ ५० ॥ ५१ ॥